

Jautrā vardarbība – tāda ir Latvija

27. un 28. septembrī plkst. 19.00, LKA Teātra māja "Zirgu pasts"

Režija: Dāvids Džovanzana (*Davide Giovanzana*)

Režisora asistente: Ilze Bloka

Piedalās: Līva Apšeniece, Emīlija Berga, Ģirts Dubults, Roberta Gailīte, Kitija Geidāne, Franciska Golubecka, Vladimirs Goršantovs, Melānija Graumane, Edvards Kurmiņš, Ramona Levane, Oskars Moore, Arturs Muskars, Patrīcija Mūrniece, Simona Ozola, Milena Paviļča, Gundega Rēdere, Marija Saveiko, Katrīna Stepīņa, Darja Turčenko, Mārgers Vanags, Emanuēla Zvaigznīte, Krišs Apšenieks, Matīss Kaža, Mārcis Lācis, Rūdolf Miķelsons

Gaismu mākslinieks: Niks Cipruss

Producente: Patrīcija Kolāte

LKA Goda profesors Dāvids Džovanzana jau kopš pavasara uzsācis darbu ar Laikmetīgās dejas mākslas un Audiovizuālās un skatuves mākslas maģistrantūras studentiem. Topošajā izrādē tiek apskatīta neredzamās vardarbības klātbūtne sabiedrībā un "redzamās" vardarbības nonākšana plašsaziņas līdzekļos. Neredzamā vardarbība ir visa veida vardarbība, kas ir tik regulāra un acīmredzama, ka tiek pieņemta un uzskatīta par normālu, sākot ar vardarbību ģimenē, līdz vardarbībai valodā. "Redzamā" vardarbība medijos attiecas uz tāda satura izplatīšanu popkultūrā (video, mūzikas klipī, filmas), kas glorificē vardarbību, tādējādi padarot to skatīšanai patīkamu. Izpētes rezultātā ir savākti un apkopoti materiāli (stāsti, gadījumi, raksti, attēli, video u.c.), kas tiek izmantoti izrādes dramaturģijas veidošanā.

Kas bija pirmais impulss izrādes "Jautrā vardarbība" tapšanai?

Patiesībā tie bija divi impulsi. Pirmais bija mans pēcdoktorantūras pētījums, kas tapa Somijas Teātra akadēmijā, kurā pētījām vardarbību uz skatuves. Pirmkārt, izmantojām fotogrāfijas, kurās redzama vardarbība. Aktieri atrada dažādus attēlus sociālajos medijos un improvizācijā mēģināja attēlot fotogrāfijās redzamo, saprast, kas palicis ārpus kadra. Otrs aspekts bija trauma. Kā šī tēma tiek nodota skatītājiem, kā to var iemiesot. Šajā kategorijā arī tika apskatīta ne tikai vardarbība *per se*, bet tas, kā tā izpaužas citās formās. Trešais jautājums bija upura spēlēšana, kā šī loma tiek lietota, lai manipulētu. Vēl aktuāls ir upura jēdziens, upura rituāls arī teātrī ir nozīmīgs un klātesošs. Otrs man būtiskais impulss šīs izrādes tapšanai – kopš 2009. gada es alkstu atkal stādāt ar horeogrāfiem.

Kā Jūs jūtaties par to, ka izrādes galvenais izteiksmes līdzeklis ir tieši kustība?

Es atceros iepriekšējo pieredzi Latvijā 2009. gadā, un patiešām to izbaudīju. Man teātrī būtiska ir kustība, vizualizācija, un man ļoti patīk strādāt ar dejotājiem, kam nav aktuālas problēmas ar naratīvu vai tēliem. Es pilnībā atbalstu ideju par abstraktu kustību, to, ka emocijas un domas ir iespējams

izteikt abstrakti, kamēr aktieri lielākoties ir norūpējušies par reālismu. Šeit, Somijā, man nav tik daudz iespēju strādāt ar dejotājiem. Es pēc dažiem gadiem plānoju veidot izrādi, kur būs iesaistīti gan aktieri, gan dejotāji, bet, kamēr tas vēl nav noticis, Olga Žitluhina mani uzrunāja, un es uzreiz piekritu. Pēc tam es domāju par tēmu, kurā dejotāji var izteikt emocijas caur abstrakcijām – vardarbības problēma tam lieliski atbilst.

Šai izrādei sākotnēji vajadzēja būt citādai. Kā ir īstenot izrādi, izmantojot tiešsaistes platformas?

Uz šo jautājumu ir grūti atbildēt, jo nav pagājis pietiekami ilgs laiks, lai varētu izvērtēt šo situāciju. Sākotnējā projekta ideja bija izaicināt horeogrāfus un audiovizuālās mākslas studentus – savest viņus kopā, lai veidotu jaunu valodu, kas apvienotu šīs divas pasaules; likt izpētīt nepazīstamu teritoriju. Tiešsaistē šis process ir kļuvis ļoti abstrakts un sarežģīts – ir tikai vārdi, nebija iespējas sanākt kopā un eksperimentēt. Studenti mēģināja uztvert uzdevumus, bet skaidrs, ka viņiem bija grūtības. Skatoties līdz šim atsūtīto materiālu, var redzēt ka ir sasniegts viņu patstāvīgā darba maksimums. Viņi paši nemāk šajā nepazīstamajā teritorijā darboties. Tāpēc es jutos vīlies, jo tas bija būtiskākais projekta mērķis. No vienas puses es jau nevaru sagaidīt, kad būs iespējams sākt darbu klātienē, bet tajā pašā laikā esmu satraukts, jo mums ir tikai trīs nedēļas, lai radītu ambiciozu projektu.

Tā kā iepriekšējos gados arī esat piedalījies festivālā "Patriarha rudens", kā Jūs vērtējat šo notikumu?

Pirmizrāde festivālā vienmēr ir interesanta pieredze, jo piedzīvo dubultu satraukumu. Līdz šim uz izrādēm nākuši daudz skatītāju, kas vienmēr ir lieliska balva, veidojot izrādi. Esmu novērojis, ka studenti jūtas lepmi par to, ka tas ir viņu festivāls, kur tiek izrādīti viņu darbi.

Interviju sagatavoja Patrīcija Kolāte un Laura Ozoliņa